

ВІДГУК

офіційного опонента, члена-кореспондента НАМН України,
доктора медичних наук,
професора кафедри хірургії та трансплантології
Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика
Коваленка Андрія Євгеновича
на дисертаційну роботу
Зимньої Катерини Олександрівни
**«Особливості лікування високодиференційованого раку щитоподібної залози
на фоні автоімунного тиреоїдиту»**,
подану до спеціальної вченої ради ДФ 17.600.065
Запорізького державного медико-фармацевтичного університету МОЗ України,
створеної відповідно до рішення Вченої ради від 28.11.2023 р. (протокол № 4)
та наказу ректора Запорізького державного медико-фармацевтичного
університету від 04.12.2023 року № 424 з правом прийняття до розгляду та
проведення разового захисту дисертації
в галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»

Актуальність теми дисертаційної роботи

Незважаючи на численні дослідження і значні успіхи у вивченні патогенезу папілярного раку щитоподібної залози, багато питань діагностики та лікування цієї патології до теперішнього часу залишається відкритим. В Україні у жінок частка папілярного раку серед злоякісних новоутворень щитоподібної залози складає близько 70 %.

Зростає не лише частота виявлення папілярного раку щитоподібної залози, а і його поєднання із супутньою патологією тиреоїдної тканини. Найбільші проблеми в доопераційній діагностиці папілярного раку щитоподібної залози виникають при поєднанні даної патології з автоімунним тиреоїдитом. Попри широке впровадження в клінічну практику та діагностичні можливості ультразвукового дослідження досить часто у пацієнтів з автоімунним тиреоїдитом присутня недооцінка злоякісності вузла. Наявність таких морфологічних змін як, атипія клітин, анізонуклеоз та плеоморфізм в міждолькових септах, які характерні як для автоімунного тиреоїдиту, так і для папілярного раку щитоподібної залози, призводять до підвищення числа сумнівних цитологічних висновків.

Залишається не вивченим вплив автоімунного тиреоїдиту на частоту метастазування та ризик рецидиву у цієї групи пацієнтів.

Тому, враховуючи невирішеність ряду питань щодо діагностики та лікування при поєднанні даних патології дисертаційна робота Зимньої Катерини Олександрівни є актуальною і практично важливою.

Зв'язок теми дисертації з державними чи галузевими науковими програмами

Дисертація є фрагментом планової науково-дослідної роботи Запорізького державного медичного університету «Модифікація хірургічних аспектів лікування пацієнтів різних вікових груп у мирний та військовий час». державний реєстраційний № 0122U201230. Здобувач є співвиконавцем зазначеної НДР і виконала фрагмент роботи, присвячений особливостям клінічного перебігу та хірургічному лікуванню хворих на папілярний рак щитоподібної залози з автоімунним тиреоїдитом.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих в дисертації

Сформульовані в дисертації положення, висновки і практичні рекомендації базуються на достатній кількості клінічного матеріалу (30 пацієнтів в основній групі, 30 пацієнтів в групі порівняння) із застосуванням сучасних методів дослідження (загальноклінічних, біохімічних, інструментальних та статистичних).

Дисертант детально проаналізувала отримані результати та провів порівняння між двома групами, чітко і логічно сформулювала наукові положення та висновки, обґрунтувала показання для виконання лімфатичної дисекції у пацієнтів з папілярним раком щитоподібної залози в поєднанні з автоімунним тиреоїдитом.

Запропоновані автором практичні рекомендації ґрунтуються на об'єктивних даних результатів досліджень і відображають доцільність їх подальшого застосування у науковій, медичній та навчально-освітній сферах.

Наукова новизна результатів проведених досліджень та їх наукова обґрунтованість

Здобутки дисертаційного дослідження Зимньої К.О. мають вагому наукову новизну, а саме: на основі аналізу результатів ультразвукографічного та цитологічного дослідження вузлових новоутворень щитоподібної залози, було доведено, що фоновий автоімунний тиреоїдит ускладнює доопераційну оцінку вузлових утворень. Автором вказано фактори, які призводять до такої оцінки вузлів це: наявність інфільтрації тиреоїдної тканини та схожість цитологічних змін даних патологій.

Іншим здобутком дисертанта є те, що ним було встановлено вищу частоту метастазування папілярного раку щитоподібної залози у разі його поєднання з автоімунним тиреоїдитом. Дисертантом було індивідуалізовано показання для виконання лімфатичної дисекції у пацієнтів з поєднанням даних патологій.

Отримані автором результати є новими та корисними для подальшого розвитку наукових пошуків в галузі лікування папілярного раку щитоподібної залози.

Практичне значення отриманих результатів

Результати оцінки впливу автоімунного тиреоїдиту на перебіг папілярного

раку, дозволили обґрунтувати та розширити показання для виконання лімфатичної дисекції у пацієнтів з папілярним раком щитоподібної залози на фоні автоімунного тиреоїдиту.

Впроваджений спосіб дренажу післяопераційної рани при тиреоїдектомії (патент на корисну модель № 132495 Україна, МПК (2019.01) А61В 17/00. Спосіб дренажу післяопераційної рани при тиреоїдектомії / Завгородній С. М., Рілов А. І., Данилюк М. Б., Кубрак М. А., Зимня К.О.; власники: Запорізький державний медичний університет (UA), Завгородній С. М. (UA), Рілов А. І. (UA), Данилюк М. Б. (UA), Кубрак М. А. (UA) // Промислова власність. - Опубл. 25.02.2019, Бюл. № 4) дозволяє знизити ризик утворення сером та гематом післяопераційної рани та отримати кращий косметичний ефект.

Отримані результати впроваджено в практичну діяльність хірургічного відділення «Тернопільська комунальна лікарня швидкої допомоги» м. Тернопіль, хірургічного відділення, багатопрофільної лікарні «ВІТАЦЕНТР» м. Запоріжжя, відділення ендокринної хірургії КЗ «Дніпропетровська обласна клінічна лікарня ім. І.І. Мечникова» м. Дніпро.

Результати дисертаційної роботи впроваджені у навчальний процес та наукову роботу кафедри загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кафедру факультетської хірургії, кафедру госпітальної хірургії Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Повнота викладення результатів дисертації в опублікованих працях

Матеріали дисертації представлено у повному об'ємі у 10 наукових працях, з них 2 статті - у виданнях, що включені до наукометричних баз Scopus та Web of Science, 1 стаття – у фаховому періодичному виданні, затверджених ВАК України, категорія Б, 6 – в матеріалах з'їздів і конференцій, 1 патент на корисну модель.

Оцінка структури, змісту та форми дисертації

Структура дисертаційної роботи є типовою, викладена українською мовою на 168 сторінках друкованого тексту, складається зі вступу, огляду літератури, характеристики матеріалів і методів дослідження, трьох розділів власних досліджень, аналізу та обговорення результатів дослідження, висновків, практичних рекомендацій, списку використаної літератури, який містить 242 джерела в тому числі 11 кирилицею, 231- латиницею. Робота ілюстрована 18 таблицями, 36 рисунками.

Вступна частина написана повноцінно і включає усі складові, передбачені вимогам до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. У вступі розкрито актуальність обраної теми, сформульована мета, задачі дослідження, наукова новизна та практичні рекомендації.

Розділ 1. Детальний аналіз дисертаційної роботи встановив, що огляд літератури написаний змістовно, використано достатній об'єм, у більшій мірі,

закордонних джерел. Автором представлені сучасні дані щодо етіології та патогенетичного зв'язку папілярного раку щитоподібної залози та автоімунного тиреоїдиту, вивчено сучасні підходи до його діагностики та розглянуто методи, які знаходяться на етапі наукових досліджень, акцентовано увагу на їх недоліках. Не досить широко висвітлено частоту метастазування та рецидивів.

Дисертантом опрацьована велика кількість сучасних літературних джерел за темою дисертаційної роботи, висвітлені протиріччя в існуючих наукових дослідженнях та проблемні питання, які потребують поглибленого вивчення. Обґрунтований напрямок власного дослідження.

У **розділі 2** висвітлені основні методологічні аспекти роботи – дизайн дослідження, критерії включення та не включення. Результати проведеного дослідження базуються на даних комплексного дослідження і подальшого динамічного спостереження за 60 хворими з папілярним раком щитоподібної залози (з них 30 – група порівняння та 30 – основна), які перебували на лікуванні в клініки ТОВ «ВІЗУС» м. Запоріжжя. Було проведено комплексне дослідження до лікування та в післяопераційному періоді, яке включало загальноклінічне, ультразвукове, цитологічне та патоморфологічно обстеження.

У розділі представлений детальний опис використаних сучасних методів дослідження, обґрунтовано доцільність та адекватність їх використання.

Розділ 3 присвячений аналізу групи порівняння, у яку були включені пацієнти з папілярним раком щитоподібної залози без автоімунного тиреоїдиту. Досліджено результати ультразвукового, цитологічного, лабораторного обстеження та особливості метастазування у даної групи пацієнтів. Розділ відзначається чіткістю викладу, без суттєвих зауважень.

Аналіз пацієнтів основної групи представлено у **розділі 4**. Акцентовано увагу на вплив наявності автоімунного тиреоїдиту на кількість хибнонегативних результатів ультразвукового обстеження, невизначених результатів цитологічного дослідження пухлини щитоподібної залози та частоту метастазування у даної групи пацієнтів. Зауважень до розділу не має.

У **розділі 5** наведено порівняльну оцінку результатів передопераційного обстеження та лікування досліджуваних груп. За результатами дослідження доведено нижчу інформативність тонкоголкової аспіраційної біопсії у діагностиці папілярного раку щитоподібної залози у пацієнтів автоімунним тиреоїдитом. Враховуючи вищу частоту метастазування папілярного раку щитоподібної залози у пацієнтів з автоімунним тиреоїдитом, доведено необхідність виконання оперативного втручання в об'ємі тиреоїдетомії та обов'язкового інтраопераційного експрес-дослідження новоутворення щитоподібної залози для подальшого вирішення питання про проведення лімфатичної дисекції. Проведений аналіз дозволив дисертанту провести обґрунтування індивідуалізації оперативного лікування пацієнтів з папілярним раком щитоподібної залози та автоімунного

тиреоїдиту. Вагомих зауважень до розділу нема.

Розділ 6 присвячений аналізу та узагальненню отриманих результатів дослідження. Розділ в повній мірі відображає зміст виконаної роботи, написаний написано стисло та лаконічно. Проведено порівняння отриманих даних, які описані в попередніх розділах, з результатами світової літератури.

Висновки дисертації сформульовані повноцінно і конкретно, повністю відповідають положенням, зазначеним у меті і завданнях. Практичні рекомендації, що запропоновані автором на підставі висновків дослідження, мають безперечну наукову та практичну цінність.

Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності

Під час рецензування дисертаційної роботи порушень академічної доброчесності (фабрикації, фальсифікації) виявлено не було.

Недоліки дисертації щодо її змісту і оформлення

Дисертаційна робота є завершеним науковим дослідженням з чітко визначеними і вирішеними метою та завданнями. У виконаній роботі витримана послідовність наукового пошуку з наступним порівняльним аналізом отриманих даних. Отримані результати наукового дослідження слід вважати такими, що не викликають сумнівів.

У розділі 4 описано зміни тиреоїдної тканини у пацієнтів з автоімунним тиреоїдитом, було б доречно проілюструвати дані зміни фотографією операційного поля для наочності.

При рецензуванні дисертації встановлено, що у деяких місцях тексту зустрічаються граматичні помилки, не досить коректні стилістичні побудови фраз, окремих речень, проте вищевказані зауваження не є принциповими і не впливають на наукову і практичну цінність роботи.

У рамках наукової дискусії хотілося б отримати відповіді на наступні запитання:

1. Багато сучасних методів досліджень представлено у Вашій роботі для діагностики папілярного раку щитоподібної залози та автоімунного тиреоїдиту. Чи може лікар практичної медицини використовувати молекулярно-генетичні маркери для діагностики автоімунного тиреоїдиту?

2. Ви вказуєте на вищу частоту отримання невизначених результатів цитологічного дослідження, таких як атипія невизначеного генезу та фолікулярна неоплазія у пацієнтів з автоімунним тиреоїдитом та вузловим новоутворенням щитоподібної залози. Чи можна вважати отримання таких результатів у цієї категорії пацієнтів показанням для виконання тиреоїдектомії?

3. Чи є якісь особливості післяопераційного лікування пацієнтів з папілярним раком щитоподібної залози та автоімунним тиреоїдитом?

ВИСНОВОК

Дисертаційна робота Зимньої Катерини Олександрівни «Особливості лікування високодиференційованого раку щитоподібної залози на фоні автоімунного тиреоїдиту», є закінченим науковим дослідженням, у якому вирішено важливу наукову задачу – розроблено ефективний метод індивідуалізації хірургічного лікування хворих на папілярний рак щитоподібної залози на фоні автоімунного тиреоїдиту.

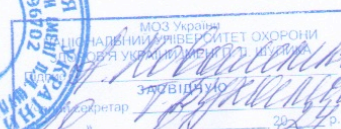
Зроблені зауваження не мають принципового значення і не зменшують наукову та практичну цінність роботи.

Таким чином, дисертаційна робота за актуальністю, науковою новизною, теоретичним та практичним значенням відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 та вимогам оформлення дисертацій, затвердженим наказом № 40 Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р., а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Офіційний опонент:

член-кореспондент НАМН України
професор кафедри хірургії та
трансплантології Національного
університету охорони здоров'я України
імені П.Л. Шупика

Андрій КОВАЛЕНКО

На електронний документ накладено: 1 (Один) підписи чи печатки:
На момент друку копії, підписи чи печатки перевірено:
Програмний комплекс: eSign v. 2.3.0;
Засіб кваліфікованого електронного підпису чи печатки: ПТ Користувач ЦСК-1
Експертний висновок: №05/02/02-1424 від 05.04.2016;
Цілісність даних: не порушена;

Підпис № 1 (реквізити підписувача та дані сертифіката)
Підписувач: КОВАЛЕНКО АНДРІЙ ЄВГЕНОВИЧ 2274103012;
Належність до Юридічної особи: ФІЗИЧНА ОСОБА;
Код юридичної особи в ЄДР: 2274103012;
Серійний номер кваліфікованого сертифіката: 5E984D526F82F38F0400000938E270186E67D04;
Видавець кваліфікованого сертифіката: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК";
Тип носія особистого ключа: Незахищений;
Тип підпису: Удосконалений;
Сертифікат: Кваліфікований;
Час та дата підпису (позначка часу для підпису): 14:22 10.01.2024;
Чинний на момент підпису. Підтверджено позначкою часу для підпису від АЦСК (кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг)
Час та дата підпису (позначка часу для даних): 14:22 10.01.2024;
Чинний на момент підпису. Підтверджено позначкою часу для даних від АЦСК (кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг)